

Udvalg - Internet og TV

Oplæg til generalforsamlingen for Husejerforeningen ABA (H ABA)

Indholdsfortegnelse

Introduktion	2
Formål.....	2
Afgrænsning	3
Bedre internet som primært fokus.....	3
Separate TV løsninger som sekundært fokus	3
Krav til løsningsmodellen.....	3
Løsningsmodeller udenfor mandatet	4
Forudsætninger.....	4
Behov og udviklingstendenser.....	4
Løsningsmodeller.....	5
Mulige løsningsmodeller	5
Anbefalet løsningsmodel	5
Konkrete tilbud og igangværende dialoger	6
Nianet og Fiberby.....	6
Novomatrix.....	6
Andels-net.....	7
Omkostninger	7
Mulighed for tilskud – Håndværkerfradrag, momsregistrering og bredbåndspuljen.....	7
Tidshorisont	8

Udvalgsmedlemmer:

Jan Nielsen

Jacob Christian Poulsen

Sune Groth

Thor Schliemann

Dennis Bæckmann Rasmussen

Introduktion

Bedre og billigere mulighed for internetforbindelse, herunder TV, har i lang tid været efterspurgt blandt flere af foreningens medlemmer.

Årsagen til dette er bl.a., at en del medlemmer, særligt i forhold til internet (herunder bredbånds-TV), ikke kan få en tidssvarende, effektiv og stabil netværksforbindelse via områdets bredbåndsudbydere. Dertil kommer at de eksisterende muligheder for TV løsninger (som ikke er netværksbaseret) primært er gennem kabel-TV-udbyderen YouSee, som desværre er ret pebrede, hvad angår pris. Den grundlæggende TV-pakke fra YouSee, koster som udgangspunkt 269 kr. pr. måned for en privat husstand.

I modsætning til mange hus- og grundejerforeninger råder vores forening (endnu) ikke over en fælles løsning for så vidt angår distribution af TV og/eller internet, som foreningen kan tilbyde dets medlemmer.

En sådan fælles løsning kan imidlertid byde på en række fordele for foreningens medlemmer, herunder både i forhold til pris og kvalitet, samt tillige danne grundlag for etablering af en moderne og fremtidssikker infrastruktur for TV og internet distribution for foreningen.

Området for distribution af TV og internet er i hastig udvikling, og mulighederne for en fælles effektiv TV og/eller internet løsning er nærmest utallige. Tiden er derfor oplagt til at undersøge og finde en løsningsmodel, der giver medlemmerne de bedste muligheder for TV og/eller internet forbindelser, som både afdækker de nuværende behov, men som også er fremtidssikker ved at tage højde for de forskellige udviklingstendenser på området.

Det foreslås derfor, at bestyrelsen, indenfor rammerne af dette oplæg, gives mandat til at finde og etablere en fælles og fremtidssikker løsning, herunder fx ved etablering af en ny medieinfrastruktur, for distribution af TV og/eller internet til foreningens medlemmer.

Formål

Formålet er at fastlægge rammerne for den foreslåede bemyndigelse til bestyrelsen til at finde og etablere en fremtidssikker løsningsmodel for distribution af internet, og herunder evt. også TV, i foreningsområdet, som på sigt er billigere, og som kan tilbyde foreningens medlemmer en bedre dækning end de alternative muligheder, som eksisterer i dag.

Afgrænsning

Bedre internet som primært fokus

Hovedfokus for det foreslåede mandat vil først og fremmest være at finde en passende internetløsningsmodel, idet TV i højere grad udbydes gennem internetforbindelsen og ofte vil være en del af den pakke, der tilbydes gennem internetleverandøren. Umiddelbart lader det dog til, at de fleste internetløsninger også indeholder TV tilbud.

Separate TV løsninger som sekundært fokus

Såfremt den valgte internetløsning ikke indeholder eller medfører en hensigtsmæssig TV-løsning, vil bestyrelsen indenfor mandatet have mulighed for at undersøge og indgå kontrakt med en TV udbyder, herunder fx YouSee, Stofa eller Boxer, en eksisterende fællesantenne forening eller lignende, som vil kunne give foreningens medlemmer særlige medlemsfordele.

Krav til løsningsmodellen

Løsningsmodellen skal naturligvis kunne varetage de nuværende behov på området, men bør også kunne leve op til den forventede/estimerede udvikling på området.

Bestyrelsens forslag er i den forbindelse at finde en løsningsmodel, der i hvert fald er holdbar frem til 2030.

I dag har 88 procent af husstandene og virksomhederne i Danmark mulighed for bredbåndshastigheder på mindst 100 Mbts download og 30 Mbts upload. (1000 Mbts = 1 Gbts).

Ifølge flere undersøgelser, som er tilgængelige på nettet, betyder den øgede digitalisering og øgede teknologiske udvikling imidlertid, at der er behov for, at internethastigheden i en almindelig dansk husstand øges til omkring 1,1 Gbts i 2020 og til omkring 80 Gbts i 2030.

Løsningsmodellen bør derfor tage højde for denne udvikling.

Løsningsmodeller udenfor mandatet

Mandatet omfatter ikke undersøgelse af løsningsmodeller for distribution af andre signaler som fx radio/DAB signal, telefoni m.v.

Forudsætninger

Behov og udviklingstendenser

Brugen af TV og internet fylder meget i hverdagen hos de fleste og omfatter alt fra, administration af e-mails, brug af sociale medier, arbejde, faglig opdatering via nyheder samt til online gaming og streamingtjenester som Netflix, Viaplay, HBO, CMore, Blockbuster, øvrig underholdning m.v. I mange husstande anvendes internettet desuden af flere af husstandens medlemmer på en gang (sønnen spiller online spil, datteren ser en serie på Netflix, faren er på arbejdsmailen og moren læser nyheder).

På den anden side er der også mange, der helst foretrækker at se TV ud fra det traditionelle kanalsystem, og som gerne vil opbygge deres egen TV-pakke.

Behovet er derfor meget individuelt fra husstand til husstand, og derfor bør den foretrukne løsning også give medlemmerne den bedst mulige frihed til selv at vælge internet og/eller TV-pakker. Det primære fokus vil dog som nævnt være at finde en bedre internetløsningmodel.

Løsningsmodellen bør dog kunne rumme det første scenarie samt være holdbar frem til 2030, og derfor er det bestyrelsens anbefaling, at der findes en løsning, der gør det muligt for foreningen at tilbyde en internethastighed på i hvert fald op til i hvert fald 1 Gbts.

YouSee og TDC er kontaktet mht. forbedring af Coax-kabelnetværk. TDC bekræfter at dette sker i første kvartal 2018. De kan endnu ikke oplyse om priser, men der er ikke udsigt til prisreduktion. YouSee har dog lige sat deres priser op med kr. 10,- pr måned for deres TV-grundpakke. TDC forventer en kvalitetsløft på Coax-kabelnetværk.

Mobilt Bredbånd er afprøvet af flere i kvarteret. Nogen har positive resultater, og desværre er der en del af jer der har meldt at 4G teknologi ikke kan løse jeres internet og streaming behov. Årsagen er bl.a. at flere ligger i så kaldt skyggezone, hvor mobilt bredbånds ikke kan penetrere optimalt. På lidt bedre dansk, betyder det at man har et dårligt signal, da teknologi og/eller sendemast ikke kan levere den rette kvalitet og hastighed af ex en film. Nyere teknologi ("5G") er endnu ikke teknologimodent og en optimistisk forventning siger 5G tidligst er klar i 2020. Prisen for "5G" teknologi er ukendt, men forventes ikke de første mange år efter dens implementering at give billigere internet.¹

Boxer TV er baseret på det luftbåren signal og understøtter meget fint flow-TV mange år frem. Boxer-TV er bedst til den enkelte matrikel eller husstand. Og har en god og

---

¹ <https://xn--bredbnd-ixa.dk/artikler/vaerd-at-vide-om-5g-netvaerk>

liberalmodel, som flere husejere kan benytte hvis man ikke har almindelige krav til internet fx streaming af film og gaming.

Løsningsmodeller

Mulige løsningsmodeller

Der findes to mulige løsningsmodeller for bedre internet og TV.

Enten kan foreningen

1. få etableret en infrastruktur, som foreningen selv bliver ejer af og i den forbindelse tilslutte sig en kollektiv signalforsyningsaftale med en internet og/eller TV udbyder (sædvanligvis leverandøren af netværket) med henblik på at få de bedst mulige medlemsfordele og rabatter,

eller også skal foreningen

2. tilslutte sig en af de nuværende udbydere, herunder YouSee, Fullrate, Hiper, Wao, Stofa på de eksisterende kabelforbindelser eller indgå en aftale med en 3G/4G netværksudbyder som Telmore, Oister eller 3 med henblik på at få de bedst mulige medlemsfordele og rabatter.

Anbefalet løsningsmodel

Løsningsmodel nr. 2 løser imidlertid ikke dæknings- og hastighedsproblematikken, da der er behov for en mere moderne infrastruktur, som kan "bære" de hastigheder, som der er behov for.

Det er naturligvis muligt at få etableret en moderne infrastruktur som ejes af udbyderen, men som lejes af foreningen. Ulempen ved denne løsning er imidlertid, at foreningen typisk vil være bundet af aftalen med den udbyder, som ejer infrastrukturen.

Bestyrelsen og udvalget for TV og internet anbefaler derfor, at følge løsning nr. 1, da denne muliggør, at foreningen kan skifte udbyder, hvis dette måtte blive nødvendigt. Desuden er der behov for bedre kabler, som fx fibernet, hvis infrastrukturen skal være fremtidssikker. Selvom en sådan investering vil være omkostningsfuld, vil den på den anden side også være en investering, som vil kunne betale sig på længere sigt, og som desuden vil have en værdiforøgende effekt på foreningen og de enkelte ejendomme. De fleste udbydere tilbyder endvidere som en mellemløsning, at foreningen i en periode lejer infrastrukturen af udbyderen, indtil hele infrastrukturen er blevet betalt.

Konkrete tilbud og igangværende dialoger

Udvalget for Internet og TV har på nuværende tidspunkt indhentet konkrete tilbud fra Nianet (AL-Proteknik ApS) og Fiberby ApS og er i skrivende stund også i dialog med Novomatrix og Andels-net.

Nianet og Fiberby

Nianets tilbud er på DKK 2,19 millioner inklusiv moms for etablering af en fibernet infrastruktur, som ejes af foreningens medlemmer og som kan give en internetforbindelse på op til 1 eller 10 Gbits med Nianet som internet leverandør.

Fiberbys tilbud er på DKK 1,03 millioner inklusiv moms og er ligeledes for etablering af en fibernet infrastruktur, som ejes af foreningens medlemmer. Der indgås en internetudbyderaftale med Fiberby, hvorefter hver husstand har mulighed for frivilligt at tilmelde sig et internetabonnement med en garanteret hastighed på 200/200 Mbit/s for 100 kr. pr måned.

Efter begge tilbud opsættes der et krydsfelt i kælderen på udvalgte ejendomme. Fra krydsfelterne trækkes der kabler ud til hver lejlighed.

Begge tilbud tager således højde for delt forbindelse på en matrikel med flere ejendomme.

Novomatrix

Udvalget for Internet og TV har været i kontakt med Novomatrix, som pr. mail har sendt et oplæg til tilbud. Ifølge tilbudsoplægget vil foreningen gennem Novomatrix, som i øjeblikket kører en tilbudskampagne for foreningens område, kunne få etableret et fibernetværk for blot 3.500 kr. pr. husstand samt få leveret 300/300 Mbit internet via Novomatrix for 69 kr. pr. måned. Alternativt kan etableringen løbende afbetales, således at internetabonnementet, indtil fibernetværket er betalt, vil koste 100 kr. pr. måned.

Dette oplæg til tilbud indeholder meget af det samme som de to konkrete tilbud fra Nianet og Fiberby, men lægger op til en væsentligt billigere løsning. Spørgsmålet er imidlertid, om Novomatrix' oplæg til tilbud er for godt til at være sandt, og om der er et eller andet væsentligt forbehold el. lign., som foreningen være opmærksomme på. Under alle omstændigheder er Novomatrix's tilbudsoplæg interessant, og udvalget for TV og Internet vil derfor fortsætte dialogen med Novomatrix med henblik på at drøfte et evt. samarbejde samt indhente et konkret tilbud med et fuldt aftalegrundlag, som kan nærstudies.

Andels-net

En anden leverandør, som anvendes af ejerforeninger, er Andels.net. Ifølge Andels-nets hjemmeside bistår de også med etablering af fibernetværk. Andelsnet kan ifølge deres hjemmeside tilbyde op til 200/200 Mbit internet. Ifølge brochuren på deres hjemmeside, kan deres fibernetværk dog levere op til 1 Gbit til hver lejlighed.

Andels.net er udnævnt til gazellevirksomhed 4 år i træk og har også et pænt overskud i sine årsrapporter. Andels-net synes derfor at være en mere "stærk" leverandør end fx Novomatrix.

Udvalget for TV og Internet har taget kontakt til Andels.net, og afventer i skrivende stund at Andels.net vender tilbage på henvendelsen.

Omkostninger og mandat

Mandatet bemyndiger bestyrelsen til på vegne af foreningen at indgå kontraktsforhandlinger med en udbyder af internetinfrastruktur, herunder fibernetværk, samt internet/TV udbyder med henblik på at opnå den bedst mulige internetløsning, og herunder evt. også TV-løsning, indenfor en rimelig økonomisk ramme svarende til Nianets tilbud, som beskrevet ovenfor.

Bestyrelsen vil på bedste vis sikre sig, at den efterspurgte løsningsmodel, som er fremtidssikker og lever op til de aktuelle behov, opnås for den bedst mulige pris. Bestyrelsen vil i den forbindelse være opmærksom på konkurrencen og på relevante kampagner og tilbud indenfor området.

Bestyrelsen vil endvidere på bedste vis påse og lægge vægt på, om udbyderen tilbyder rimelige og fleksible finansieringsløsninger, herunder fx mulighed for medlemmerne til at betale de samlede omkostninger på en gang eller gennem en afdragsordning. En mulig finansieringsløsning, som tilbydes af flere leverandører, er at foreningen får etableret en ny internetinfrastruktur, som til at begynde med ejes af internetleverandøren, men som i den første periode, typisk de første 2 – 5 år, løbende afbetales via et tillæg til internetabonnementet.

Mulighed for tilskud – Håndværkerfradrag, momsregistrering og bredbåndspuljen

I forlængelse af ovenstående er bestyrelsen og udvalget for TV og Internet endvidere opmærksomme på, at etablering af en ny internetinfrastruktur kan give ret til håndværkerfradrag, og at en momsregistrering af foreningen muligvis vil gøre det muligt for

foreningen at fratække moms på de leverede ydelser, herunder på omkostningerne forbundet med at etablere en ny internetinfrastruktur.

Endelig har foreningen mulighed for at søge om tilskud gennem **Energistyrelsens bredbåndspulje**.

Puljen kan søges af lokale sammenslutninger og kommuner, og der er i alt afsat 200 mio. kr. frem til 2019, som er mærket til områder med dårligt internetdækning, og som dermed kvalificerer vores forening. En stor del af puljen er allerede afsat til godkendte projekter i 2016 og 2017. Det er derfor vigtigt, at foreningen rettidigt indsender en ansøgning til Energistyrelsen, hvis foreningen skal have mulighed for at få del i de resterende midler i bredbåndspuljen. Det er derfor også vigtigt, at mandatet gives nu, da det ikke er sikkert, at der er flere midler tilbage i puljen i 2019.

For at kunne få tilskud fra bredbåndspuljen skal et projekt først annonceres på Energistyrelsens hjemmeside. Projektet skal være annonceret i mindst tre uger. Annonceringen giver alle bredbåndsudbydere mulighed for at give foreningen tilbud, som foreningen frit kan vælge i mellem. Der må dog ikke indgås aftale med en udbyder, inden fristen angivet i annonceringen er udløbet.

Annonceringen skal ske senest 3 uger inden fristen for ansøgning om tilskud i 2018. I 2017 var fristen den 14. september 2017.

Bestyrelsen vil således følge procedurerne fastsat Energistyrelsen med henblik på at blive berettiget til at ansøge om tilskud i 2018, og vil således ikke indgå aftale med nogen udbyder, herunder dem foreningen allerede har modtaget konkrete tilbud fra eller er i dialog med, før forenings projekt har været annonceret på Energistyrelsens hjemmeside.

Tidshorisont

Bestyrelsen vil, såfremt og så snart mandatet er givet, udarbejde og offentliggøre en projektbeskrivelse, som kan offentliggøres på Energistyrelsens hjemmeside.

Såfremt der kommer fordelagtige tilbud fra bredbåndsudbydere/leverandører som følge heraf, vil bestyrelsen naturligvis tage disse til efterretning. Kan et af disse tilbud accepteres, kan foreningen søge om tilskud via bredbåndspuljen i 2018, hvilket som nævnt forudsætter, at der er et konkret projekt.

Bestyrelsens plan er således at kunne fremlægge en af bestyrelsen udvalgt løsningsmodel eller indkomne tilbud, som bredbåndsudbydere måtte have sendt til foreningen på baggrund af den offentliggjorte projektbeskrivelse, på den ordinære generalforsamling i april 2018.